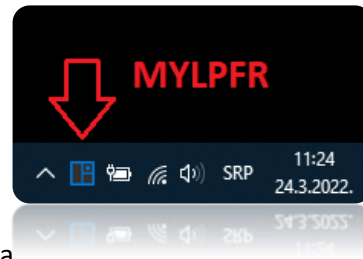

UPUTSTVO PC ESIR

1. Pokretanje programa

Obavezni elementi za uspešno pokretanje programa:

- Pokrenut myLPFR (lokalni procesor fiskalnih računa)
- Ubačen Bezbednosni element (BE) u čitač kartica
- Proverite da li imate internet vezu
- Proverite da li je termalni štampač (A4 štampač) uključen i ima papira

INFO: Zbog situacija da numerička tastatura nije uključena, a potrebna je pre svega za unos PIN koda, implementirane su dve funkcije: AUTOMATSKO UKLJUČIVANJE NUMERIČKE TASTATURE prilikom pokretanja programa i MINIMALAN UNOS karaktera u polje PIN kod je četiri, u slučaju da je nije upisano ništa ili manje od 4 cifre, program će javiti poruku: „Morate ukucati sve 4 cifre PIN-a“.

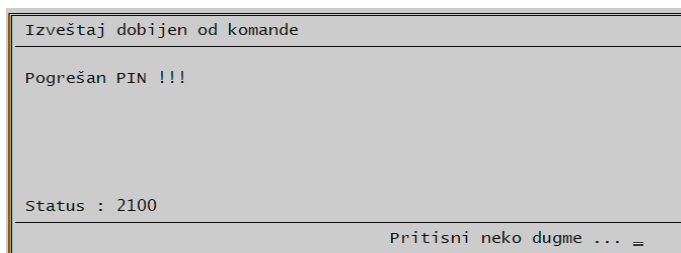
Pokrenite program KASA, nakon odabira operatera, unosa lozinke i odabira komitenta program će tražiti PIN kod za BE:

Upišite pin za karticu

PIN :

Upišite PIN kod i ako je isti ispravan, program je spreman za izdavanje računa, u slučaju da ste pogrešili PIN kod, dobiće poruku Pogrešan PIN. Nakon 3 neuspešna pokušaja unosa PIN koda program će se zatvoriti. **PAŽNJA:** Ukoliko 5 puta zaredom pogrešite PIN kod, kartica će biti zaključana i moraćete tražiti novu karticu (Bezbednosni element).

Kada je program spreman za rad: u gornjem delu prozora je spisak artikala za prodaju sa prikazanim elementima: Šifrom robe, Barkodom (Kataloškim brojem), Nazivom robe, Stopom PDV-a, Količinom na stanju i Maloprodajnom cenom. U donjem delu se nalazi prozor sa stavkama koje su odabrane za izradu fiskalnog računa sa svim potrebnim podacima za isti.

TEST 2022 doo					
Naziv robe :			Stanje	MP-cena	
1/010-0004	1/010-0004	IVERICA ZA NAMEŠTAJ BUKVA	Đ-20%	-3,150	5.390,00
1/050-7650	8600103574273	JOGURT 0,18 3,2 MM DOMAĆA MLEK	E-10%	29,000	29,00
1/010-0005	1/010-0005	KABAL PPY 3X1.5	Đ-20%	-17,000	80,00
9/060-6450	9001376123646	KESE 120L STANDARD 70*110 646	Đ-20%	9,000	305,00
2/020-0617	8001090208859	LENOR 1,9L SPRING PLAVI	Đ-20%	40,000	395,00
5/010-0001	8600115077212	MARLBORO RED 100S 65	Đ-20%	75,000	390,00
1/070-0259	3870199001235	MLEKO KRAVICA 2,8% 1,50L TB PD	E-10%	27,000	129,00
1/050-2933	5900649010413	MOKATA 3U1 18GR	Đ-20%	81,000	12,00
1/060-0069	86026017	PAVLAKA 0,18 KG	Đ-20%	13,000	37,00
1/010-0006	12345	RAČUNAR USPON ZEUS G6400 DDR4	Đ-20%	-3,000	67.990,00
1/050-6174	8710679102470	SMRZNUTI POMFRIT 1KG	Đ-20%	48,000	149,99
1/050-5923	8600102869318	TESTO MAKARONE 1/1 MULINO	Đ-20%	50,000	75,00
Priprema :		Kupac :	Valuta : . . .		
Šifra i naziv robe	Količina	MP-cena	Popu.%	Cena	Vrednost
Gotovina :	Kasir :		Total :		
Instant :			Oslobodeno PDV-a :		
Kartica :			Za uplatu :		
Ček :					
Vaučer :					
Drugo :					
Nalog :					
Kusur :					
KristinaSoft					
Verzija 2022					
Listanje					
MP					
Datum : 24.03.2022					

2. Izrada računa

Za razliku od dosadašnjeg rada kada ste prvo morali odabrati vrstu računa pre početka kucanja artikala, sada je taj izbor na kraju. Kada započnete dodavanje artikala na račun, otvara se pripremni račun sa svojim rednim brojem na koji dodajete artikle koje prodajete.

2.1. Selektovanje robe

Postoje tri metode za selektovanje robe :

- očitavanjem barkoda (kataloškog broja) sa barkod čitačem
- kucanjem naziva robe
- pomeranjem pomoću kurzorskih tastera gore, dole, page up, page down

Ako je očitavanje bilo pomoću barkod čitača roba se automatski spušta na račun u količini 1.

U drugim slučajevima robu u račun pripreme možemo spustiti na dva načina :

- pritiskom na tipku <Enter> prodaja u količini 1 (ne zahteva se učitavanje količine)
- pritiskom na tipku <Tab> kada se očekuje da ukucate prodatu količinu.

Korekciju količine na zadnjoj stavci možemo uraditi pritiskom na tipku <*>.

2.1.1. Registracija nove robe/usluge

U bilo kom trenutku u toku rada u programu PC ESIR korisnik može registrovati novu robu ili uslugu i to na dva načina:

- Putem izrade nove kalkulacije
- Direktnim pristupom spisku roba <CTRL> + <F4>

Prilikom registracije novog artikla potrebno je odrediti internu šifru, zatim se opciono može upisati barkod, potom se upisuje Naziv proizvoda ili usluge, određuje jedinica mere i bira odgovarajuća stopa PDV-a.

2.2. Izmena pripremnog računa

Ako treba menjati prethodno ukucane stavke pritisnite taster <F5> nakon čega program prelazi u režim izmene računa. Pokazivač reda pojavljuje se i u donjem prozoru. Sada se korišćenjem kurzorskih tastera možemo pozicionirati na red koji želimo ispraviti a na raspolaganju su nam funkcije :

- < I > za izmenu količine
- < B > za brisanje celog reda
- < N > za nastavak rada na računu pripreme

2.3. Fiskalizacija pripremnog računa

Kada smo dodali sve stavke na pripremni račun, pritiskom na taster <F2> pokrećemo proceduru za fiskalizaciju pripremljenog računa. Prvo će se pojaviti meni sa sledećim opcijama :

- Gotovinski račun – promet prodaja (B2C)
- Virmanski račun – promet prodaja (B2B)
- Avans fizičko lice – avans prodaja (B2C)
- Avans pravno lice – avans prodaja (B2B)
- Predračun fizičko lice - predračun prodaja (B2C) /*nefiskalni račun*
- Predračun pravno lice – predračun prodaja (B2B) /*nefiskalni račun*
- Obuka fizičko lice – obuka prodaja (B2C) /*nefiskalni račun namenjen testiranju (obuci)*
- Obuka pravno lice – obuka prodaja (B2B) /*nefiskalni račun namenjen testiranju (obuci)*

Razlika kod fiskalnih dokumenata za fizičko i pravno lice je u tome što se u slučaju izbora fiskalizacije za pravno lice obavezno zahteva njegova identifikacija, dok kod fizičkog lica to nije uvek obavezno, već opciono.

Nakon odabira vrste računa, sledi izbor načina plaćanja. Sada postoji 7 vrsta plaćanja: Gotovina, Instant plaćanje, Prenos na račun, Platna kartica, Ček, Vaučer, Drugo (ostalo).

Ukoliko je plaćanje jednom vrstom plaćanja odaberemo tu vrstu plaćanja i pritisnemo <ENTER>, upišemo iznos koji samo u slučaju gotovine može biti veći od iznosa računa, u svim ostalim slučajevima mora biti jednak iznosu računa.

Ukoliko je plaćanje kombinacija gotovine i druge vrste plaćanja, potrebno je odabrati drugi način plaćanja, upisati iznos koji je plaćen, a ostatak do iznosa računa će program platiti gotovinom.

U slučaju više vrsta plaćanja biramo opciju Mešovito i sada nas program pušta da prođemo kroz sva polja plaćanja i upišemo vrednosti za plaćanja koja su izvršena, ukoliko niste upisali dovoljno preostali iznos će biti uplaćen gotovinom.

U slučajevima da ste birali tip računa pravno lice, biće automatski izvršeno plaćanje Prenos na račun.

Priprema : 176-22-2 Kupac :		Valuta : 24.03.2022				
Šifra i naziv robe		Količina	MP-cena	Popu. %	Cena	Vrednost
1/050-7650	JOGURT 0,18 3,2 MM DOMAĆA MLEK	1,000	29,00	0,00	29,00	29,00
2/020-0617	LENOR 1,9L SPRING PLAVI	1,000	395,00	0,00	395,00	395,00
5/010-0001	MARLBORO RED 100S 65	1,000	390,00	0,00	390,00	390,00
1/060-0069	PAVLAKA 0,18 KG	1,000	37,00	0,00	37,00	37,00
1/050-6174	SMRZNUTI POMFRIT 1KG	1,000	149,99	0,00	149,99	149,99
1/050-5923	TESTO MAKARONE 1/1 MULINO	1,000	75,00	0,00	75,00	75,00

Gotovina :	Kasir : 1 IVAN	Total :	1.075,99
Instant :		Oslobodeno PDV-a :	0,00
Kartica :		Za uplatu :	1.075,99
Ček :			
Vaučer :			
Drugo :			
Mešovito :			
Kusur :			

KristinaSoft Verzija 2022
MP Datum : 24.03.2022

1.075,99

Dalje sledi fiskalizacija računa (potpisivanje računa sa BE i slanje u poresku upravu), nakon povratnog odgovora od LPFR-a sledi automatska štampa računa na termalni štampač (A4 štampač), dok program u pozadini beleži potrebne podatke vezane za fiskalizaciju.

2.4. Avansni računi

Najpre je potrebno registrovati stavke za Avans po strukturi koja je izdala PU i to:

10:Avans (Đ), 11:Avans (E), 12:Avans (G), 13:Avans (A) i dodeliti šifre tih stavki na opciji

(7) IZLAZ ROBE – (6) SPECIFIKACIJA AVANSA – (6) DEFINICIJA STAVKI AVANSA

10:Avans (Đ) : 1/999-0001
11:Avans (E) : 1/999-0002
12:Avans (G) : 1/999-0003
13:Avans (A) : 1/999-0004

Prvi korak za izradu avansnog računa je izrada specifikacije avansnog računa – sve stavke (količine i cene) koje su namenjene prodaji kupcu.

Idemo na F9 opcija menija – (7) IZLAZ ROBE – (6) SPECIFIKACIJA AVANSA – (1) NOVA SPECIFIKACIJA AVANSA

Program će ponuditi sledeći redni broj specifikacije, isti treba da potvrdimo, zatim treba da odaberemo kupca, izaberemo VRSTU PRODAJE, vrstu računa u koji ćemo pretvoriti kod konačnog računa. U tabeli standardno treba zadati artikle, količinu i cenu.

Specifikacija : 16/22-1 Kupac : 336 KristinaSoft doo					
Datum : 22.07.2022 Valuta : 22.07.2022 Način plaćanja : 2 GOTOVINOM					
Šifra i naziv robe	Količina	MP-cena	Pop%	Cena	Vrednost
1/010-0006 RACUNAR USPON ZEUS G6400 DDR4	2,000	36.990,00	0,0	36.990,00	73.980,00

Kada po specifikaciji avansnog računa imamo uplatu potrebno je otići na opciju – (7) IZLAZ ROBE – (6) SPECIFIKACIJA AVANSA – (5) POVEZANI AVANSNI RAČUNI. Kada otvorimo opciju unesemo broj specifikacije po kojoj želimo da izvršimo avansnu uplatu.

Dalje imamo mogućnost:

F5 novi avans – uplata kupca – pritiskom na F5 otvara se prozor za unos iznosa uplate po traženoj specifikaciji (može se uplaćivati više puta po istoj specifikaciji). Uplaćeni iznos se raspoređuje proporcionalno po stopama PDV-a sa same specifikacije. Dalje, je potrebno još upisati datum uplate, koji je kod gotovinskih načina plaćanja dan izdavanja avansnog računa, a samo u slučaju uplate na račun se može upisati prethodni radni dan ukoliko smo uplatu utvrdili na izvodu.

U slučaju da je pretvaranje avansa u gotovinski račun – program će stati da pita koji je način plaćanja (moguće odustajanje pritiskom na ESC), u slučaju da je virmanski račun kao i u svim ostalim slučajevima automatski je način plaćanja prenos na račun. Na fiskalnom računu se štampa AVANS – PRODAJA sa iznosom uplate, a u podnožju računa se štampa specifikacija artikala / količina / cena, kao i specifikacija dosadašnjih uplata.

Specifikacija : 16/22-1 Kupac : 336 KristinaSoft doo						
Datum : 22.07.2022 Valuta : 22.07.2022 Način plaćanja : 2 GOTOVINOM						
Iznos po robama : 73.980,00						
Popust : 0,00						
Iznos za uplatu : 73.980,00						
Broj računa	Vrsta računa	Datum	Vreme	Pdv opšt.stopa	Pdv pose.stopa	Uplaćen iznos
000045/22-1	Avans promet	22.07.20	Novi avansni račun			20.000,00
		Iznos avansa : 10.000,00				
		Avans za 20% : 10.000,00				
		Avans za 10% : 0,00				
		Avans za 0% : 0,00				
		Datum uplate : 22.07.2022				
				Ukupno uplaćeno :		20.000,00
				Preostalo za uplatu :		53.980,00

F6 refundacija – odustajanje kupca od kupovine ili nemogućnost nabavke robe - pritiskom na F6 program automatski sabere sve dosadašnje uplate i stavlja ukupan iznos za izradu računa AVANS – REFUNDACIJA sa pozivom na poslednji broj uplate.

Šifra i naziv robe		Količina	MP-cena	Pop%	Cena	Vrednost
1/999-0001	10: AVANS	-1,000	30.000,00	0,0	30.000,00	30.000,00

Gotovina :	0,00					
Instant :	0,00					
Kartica :	0,00					
Ček :	0,00					
Vaučer :	0,00					
Drugo :	0,00					
Nalog :	0,00					
Mešovito :						
Kusur :	0,00					

Iznos po robama :	-30.000,00
Popust :	0,00
Iznos za uplatu :	-30.000,00

F7 – konačan račun po specifikaciji - pritiskom na F7 program prvo priprema refundaciju celokupnog uplaćenog avansnog iznosa do sada i stavlja isti kao ukupan iznos za izradu računa AVANS – REFUNDACIJA sa pozivom na poslednji broj uplate.

U sledećem koraku priprema račun PROMET – PRODAJA sa stavkama iz specifikacije, plaćeni avansni iznos iskazuje kao uplata Avansom i iskazuje obračunati PDV, a (eventualni) preostali iznos za uplatu možemo sada upisati ili u slučaju virtmanskog računa se automatski stavlja na polje Prenos na račun.

Napomene:

1. Moguće je menjati specifikaciju sve dok iznos uplata nije veći od izmenjene specifikacije, u slučaju da se dodaju stavke na specifikaciju to svakako neće biti problem.
2. U slučaju da je iznos uplata veći od izmenjene specifikacije, jedino rešenje je refundacija avansnih uplata po prvobitnoj specifikaciji, a zatim izrada nove specifikacije.
3. Nakon izdavanja konačnog računa, tasteri F5, F6 i F7 više nisu aktivni na toj specifikaciji.

2.5.1. Avansni računi bez izrade specifikacije

Avansni računi i konačan račun se mogu raditi i bez specifikacije – direktno u kasi. U tom slučaju avansni račun se obavezno radi samo sa stavkama:

- 10:AVANS (Đ) za robu ili usluge sa 20% PDV-a;
- 11:AVANS (E) za robu ili usluge sa 10% PDV-a;
- 12:AVANS (G) za robu ili usluge oslobođene od PDV-a i
- 13:AVANS (A) za robu ili usluge za obveznike koji nisu u sistemu PDV-a.

Količina obavezno mora biti 1, a cena vrednost uplaćena za robu ili uslugu. Za izradu novog avansnog računa ili refundacije sami morate uneti referentne podatke za prethodno izdati račun korišćenjem funkcije F6 i popunjavanjem odgovarajućih polja. Za refundaciju avansa je potrebno sabrati sve prethodne uplate i PDV po izdatim avansnim računima i uneti ih sa funkcijom F6, s tim što je broj referentnog računa onaj koji je poslednji izdat, količina obavezno -1, a uplate se iskazuju kao negativni iznosi.

2.5. Ostale vrste računa

Ostale vrste računa: REFUNDACIJA, KONAČAN i KOPIJA računa možemo kreirati iz opcije DNEVNI PAZAR. Potrebno je da nađemo i pozicioniramo se na račun koji smo već uradili, najpre odabirom datuma kada je isti izdat, a zatim po vremenu fiskalizacije kretanjem kurzorskim tasterima (gore, dole, page up, page down) kroz tabelu.

Za period od : 01.01.2022 do : 24.03.2022					Način uplate	Iznos
Priprema	Vreme	Iznos	Datum	Vrsta pretvaranja		
22	09:44:03	160,42	07.03.2022	RAČUN FIZIČKO		27.946,09
23	09:58:50	220,00	07.03.2022	RAČUN FIZIČKO		12.380,00
24	10:06:12	130,00	07.03.2022	RAČUN FIZIČKO		3.374,00
25	10:08:34	55,00	07.03.2022	RAČUN FIZIČKO		500,00
26	10:09:18	55,00	07.03.2022	RAČUN FIZIČKO		1.200,00
27	10:10:38	29,00	07.03.2022	RAČUN FIZIČKO		850,00
28	10:14:03	110,00	07.03.2022	RAČUN FIZIČKO		14.026,40
29	10:14:27	790,00	07.03.2022	RAČUN FIZIČKO	Prenosom na račun	
Ukupno :		213.000,45			Ukupno	60.226,49

2.5.1. Refundacija računa (nalog ispravke)

Pozicioniramo se na račun koji želimo da refundiramo. Pritiskom na <F7> biramo iz padajućeg menija opciju REFUNDACIJA RAČUNA. Program sam konvertuje ceo račun sa istovetnim stavkama, ali negativnim količinama. U slučaju da se refundira deo računa - potrebno je ostaviti stavke i količine koje refundiramo, a preostale obrisati sa <B>. Ukoliko se bude radila nova refundacija na isti račun, program će ponuditi mogućnost refundacije samo preostalih stavki sa računa koje već nisu refundirane.

Kada smo završili sa pripremom refundacije potrebno je pritisnuti <F2>, zatim identifikovati kupca koji vraća robu odabirom iz spiska partnera (u slučaju da je FIZIČKO LICE možete u bazi imati registrovanog takvog partnera i samo upisivati broj LK, a u slučaju PRAVNOG LICA/PREDUZETNIKA/GAZDINSTVA registrovane obavezne podatke). Dalje biramo vrstu identifikacije – najčešće 10:PIB KUPCA, 11:JMBG PREDUZETNIK i 20:BROJ LIČNE KARTE SRB. Kod plaćanja unosimo iznos povrata sa predznakom minus jer umanjujemo stanje novca u kasi. Nakon toga se zahtev prosleđuje LPFR-u sa sačuvanim referentnim brojem i vremenom originalnog računa koji se obrađuje i povratno vrši štampanje računa PROMET-REFUNDACIJA.

2.5.2. Refundacija računa izdatog pre e-fiskalizacije

U slučaju da kupac vraća robu sa računa koji je izdat u starom sistemu fiskalizacije, postupak za refundaciju je sledeći. U pripremi računa stavite stavke koje kupac vraća i u količini sa predznakom minus. Pritisnuti <F6> i uneti broj računa u formi JID kartice - ID stare kase – broj računa, datum i vreme izdavanja računa.

```

= Veza sa fiskalnim računom =
  Broj računa : ABCD1234-AG123456-12345
  Datum izdavanja : 20.03.2022
  Vreme izdavanja : 14:18:00
  Iznos avansa :          0,00
  PDV u avansu :          0,00
  
```

Zatim sa <F7> identifikujemo kupca. Nakon toga pritisnemo <F2> i biramo Račun fizičko (pravno) lice, iznos za uplatu kod refundacije upisujemo sa predznakom minus, jer taj iznos vraćamo kupcu. Dalje program automatski prebacuje račun u tip Promet refundacija jer je iznos računa negativan i prosleđuje račun sa svim zadatim parametrima na fiskalizaciju i štampanje isečka (A4 papir).

2.5.3. Konačan račun koji je isti kao predračun

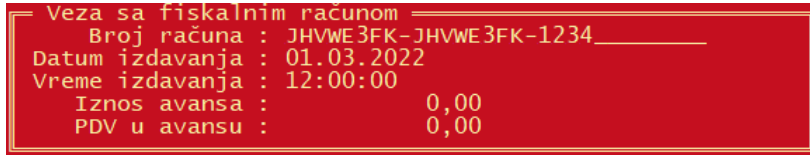
U dnevnom pazaru se pozicioniramo na predračun koji želimo da pretvorimo u konačan račun. Pritiskom na <F7> biramo iz padajućeg menija opciju KONAČAN RAČUN. Prvo se automatski napravi refundacija predračuna i izvrši njihova fiskalizacija – dobijamo odštampan račun refundacije predračuna. A u drugom koraku se takođe automatski izradi konačan račun sa pozivom na referentni broj predračuna koji je prvobitno

izdat. Ovu opciju možemo koristiti samo u slučaju kada se količine i cene svih stavki poklapaju sa računom koji će biti izdat kao konačan.

2.5.4. Konačan račun različit od ranije izdatog predračuna

U ovom slučaju prvo se moraju izvršiti refundacije svih predračuna u opciji Dnevni pazar (odjeljak 2.5.1).

Zatim se vratimo na kucanje računa i dodamo sve potrebne stavke i količine za prodaju. Pre slanja na fiskalizaciju moramo primeniti funkciju <F6> i uneti referentni broj dokumenta poslednje refundacije, datum i vreme izdavanja.

2.5.5. Kopija računa

U dnevnom pazaru je potrebno da se pozicioniramo na račun za koji želimo da izdamo kopiju. Pritiskom na <F7> biramo iz padajućeg menija opciju KOPIJA RAČUNA. Nakon toga se zahtev prosleđuje PFR-u sa sačuvanim referentnim brojem i vremenom originalnog računa koji se obrađuje i povratno vrši štampanje računa KOPIJA-PRODAJA.

2.5.6. Specifični računi

Račun prodaje za ambasadu, diplomatsko predstavništvo ili inostranu organizaciju koja ima potvrdu za oslobađenje od PDV-a

U ovom slučaju po gore opisanoj proceduri stavljamo stavke na račun i pomoću funkcije <F7> određujemo kupca nakon čega biramo sa ponuđenih tipova identifikacija :

- (31) broj diplomatske legitimacije ako to kupuje neko iz ambasade za sopstvene potrebe
- (10) diplomatsko predstavništvo ako to kupuje ambasada ili predstavništvo

Nakon ovoga će se još tražiti da upišete broj rešenja (ne zaboravite da je ovo obavezno da bi račun bio validan), a nakon toga se izdaje fiskalni račun u kome sve stope artikala menjaju na onu bez PDV-a tako da nije potrebno naknadno praviti nalog za umanjenje PDV-a, a i dobijate tačan iznos koji treba da se plati. Napomena kao prodaja fizičkom licu se izdaje ako je upitanju lična potrošnja, a kao prodaja pravnom licu ukoliko je to za potrebe ambasade ili organizacije. Na drugoj slici je prikazan izgled računa nakon fiskalizacije.

Račun prodaje za kupca stranog državljanina koji zahteva refakciju PDV-a

U ovom slučaju po gore opisanoj proceduri stavljamo stavke na račun i pomoću funkcije <F7> određujemo kupca (vrsta partnera – inopartner, a potrebni podaci su Ime i prezime, država i broj pasoša koji se upisuje u polje TaxNo) nakon čega biramo sa ponuđenih tipova identifikacija :

- (30) broj pasoša (strano lice)

Nakon ovoga će se još tražiti da se potvrdi broj pasoša (ne zaboravite da je ovo obavezno da bi račun bio validan) i broj ZPPPDV obrasca koji program automatski formira. Dalje sa <F2> biramo račun fizičko lice, i unosimo način plaćanja, nakon svega se izdaje fiskalni račun. Na ekranu se pojavljuje popunjen obrazac ZPPPDV.

Zahtev putnika za povraćaj PDV u papirnom obliku (ZPPPDV) izdaje se u tri primerka, od kojih 2 primerka prodavac daje kupcu, a treći zadržava u svojoj dokumentaciji. U tom slučaju, račun i zahtev putnika za povraćaj PDV moraju biti potpisani od strane prodavca.

2.6. Izveštaji kase

Pritiskom na kombinaciju tastera <CTRL> + <F9>, otvara nam se kratak meni u gornjem levom uglu sa mogućnosti izbora sledećih opcija:

1. Presek stanja – štampa ukupan promet prodaje u toku dana, izveštaj o stanju blagajne po načinima plaćanja i promet po vrstama transakcija
2. Dnevni izveštaj – se koristi za kraj dana i zatvaranje prodaje za taj dan, program će vas upozoriti da proverite traku papira i da se nakon ove opcije više ne preporučuje izdavanje fiskalnih računa tog dana, operacija će se izvršiti samo unosom velikog slova [D] i pritiskom na [ENTER]. Štampa se izveštaj kao i kod preseka stanja, samo sa nazivom Dnevni izveštaj.
3. Periodični izveštaj – unosi se period od datuma do datuma, izveštaj potreban na mesečnom ili tromesečnom nivou za knjigovođu ili zbog kontrole.
4. Korisnik ESIR-a – ispisuju se na ekran podaci sa kartice (BE) o korisniku iste i prodajnom prostoru

2.7. Dnevni pazar

Pritiskom na taster <F9> otvara nam se meni, biramo opciju (1) DNEVNI PAZAR. Ovde možemo izabrati vremenski period koji želimo da pregledamo. Kada smo izabrali datume, prikazuju nam se sve vrste prometa u toku tog perioda i stanje novca po načinima plaćanja.

Sa <F2> možemo štampati sledeće vrste izveštaja:

- Presek stanja – štampa se izveštaj po svim vrstama računa i po svim poreskim stopama, može se koristiti i kao periodičan izveštaj (ukoliko se stavi period od 1 ili 3 meseca) sa kojim će knjigovođa moći da proknjiži promet u maloprodaji
- Promet novca
- Promet po vrstama
- Promet radnog mesta
- Promet kasira

Za period od : 01.03.2022 do : 24.03.2022						
Priprema	Vreme	Iznos	Datum	Vrsta pretvaranja	Način uplate	Iznos
48	12:09:04	900,00	08.03.2022	RAČUN FIZIČKO	Gotovina	27.946,09
49	12:10:51	-1.170,00	08.03.2022	AVANS FIZIČKO	Instant plaćanje	12.380,00
50	12:10:54	1.170,00	08.03.2022	RAČUN FIZIČKO	Kartica	3.374,00
51	12:16:58	189,67	08.03.2022	RAČUN FIZIČKO	Čekom	500,00
52	12:18:50	390,00	08.03.2022	RAČUN FIZIČKO	Vaučerom	1.200,00
53	12:30:25	261,99	08.03.2022	AVANS FIZIČKO	Drugo plaćanje	850,00
54	12:30:51	-261,99	08.03.2022	AVANS FIZIČKO	Prenosom na račun	14.026,40
55 *	12:30:25	261,99	08.03.2022	RAČUN FIZIČKO		
Ukupno :		211.924,46			Ukupno	60.226,49

2.7.1. Račun nije fiskalizovan

Ukoliko je bilo problema u komunikaciji računara sa LPFR ili račun nije pravilno izrađen, isti će ostati evidentiran u Dnevnom pazaru ali označen sa zvezdicom. Stavke sa takvog računa neće biti skinute sa stanja, niti će se iznos evidentirati u blagajni. Ukoliko su otklonjeni problemi koji su uzrokovali da račun ne bude fiskalizovan, potrebno je pozicionirati se na isti i pritiskom kombinacije tipki <SHIFT> + <F7> račun će ponovo biti poslan na fiskalizaciju.

U slučaju da je račun fiskalizovan i odštampan, a program nije stigao da zapiše neophodne podatke o fiskalizaciji (račun je ostao označen sa zvezdicom), neophodno je takođe sa kombinacijom tipki <SHIFT> + <F7> pozvati program da ponovo učita odgovor o statusu računa od strane LPFR-a.

2.7.2. Račun nije odštampan

Ukoliko je bilo problema sa štampanjem računa (štampanje nije bio spreman, zgužvao se papir i sl.), može se ponovo poslati na štampanje sa kombinacijom tipki <CTRL> + <F7> račun će ponovo biti poslan na štampu. Ova mogućnost je ograničena za tekući radni dan.

2.8. Upravljanje artiklima u kasi

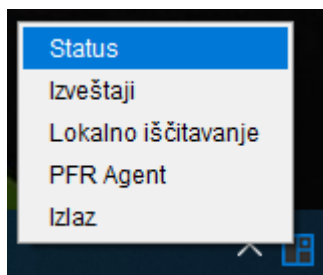
- Promena naziva artikla – pozicionirati se na robu čiji naziv želite da promenite i pritisnite <F3>, otvoriće se polje za unos naziva. Voditi računa o tačnom definisanju artikla i njegovoj zapremini/težini i slično.
- Promena poreske stope - pozicionirati se na robu čija poreska stopa nije pravilno definisana, pritisnuti kombinaciju tipki <ALT> + <F3> i iz tabele izabrati odgovarajuću poresku stopu.
- Promena cene – ukoliko se ne rade kalkulacije, promena cene se može izvršiti na sledeći način – pozicionirati se na robu i pritiskom kombinacije tipki <CTRL> + <F3> otvara se polje za unos nove cene.
- Promena BARKODA ili PLU šifre – pozicionirati se na robu čiji barkod želite da promenite, pritisnete <F12> i pročitate sa čitačem novi barkod ili unesete PLU broj preko tastature.
- DODATNI BARKOD za istu šifru – pozicionirati se na robu gde želite dodatni barkod, pritisnete <CTRL> + <F12> i pročitate sa čitačem novi barkod ili unesete PLU broj preko tastature.

9. Važne informacije vezane za myLPFR

VAŽNO:

Korisnik je u obavezi da sve izdate račune sinhronizuje sa serverom SUF-a u roku od 5 dana od datuma izdavanja i da sam vodi evidenciju o statusu sinhronizacije. Ukoliko se desi da kod korisnika ima nesinhronizovanih paketa a nije prijavio podršci da postoji problem, myOffice d.o.o. i distributeri myLPFR licenci (Partneri) ne preuzimaju odgovornost za posledice. Korisnik koji retko pravi fiskalne račune treba da nakon što kroz ESIR prokuca račun proveri da je myLPFR stigao da pošalje sve pakete ka serveru SUF-a pre nego što ugasi svoj računar ili myLPFR kako ne bi došao u situaciju da napravi prekršaj.

Korisnik myLPFR-a je sam dužan da vodi brigu o sinhronizaciji paketa tj. da obrati pažnju pre isključivanja myLPFR-a odnosno računara da li su svi paketi tj. računi sinhronizovani sa serverom SUF-a. Sve što je korisniku bitno da isprati od parametara može da vidi u Status prozoru myLPFR-a. U Status prozoru (desni klik na ikonicu myLPFR i izbor opcije Status) korisnik treba sam da povremeno proverava i obrati pažnju na sledeće parametre (uokvireno crvenim).

myLPFR v2.0.0	
Naziv poslovnog subjekta	
Poreski identifikacioni broj	
Naziv prodajnog mesta	
Smart kartica prisutna	Da
Potreban unos PIN koda	Ne
Neophodno iščitavanje	Ne
L-PFR datum i vreme	25.03.2022. 13:04:20
Poslednji potpisan račun	QSGBPHH9-QSGBPHH9-325
Verzija softvera	2.0.0
Serijski broj uređaja	50-0004-F4B52041B35D
Proizvođač	MyOffice DOO
Model	myLPFR
JID	QSGBPHH9
Internet dostupan	Da
Broj paketa na čekanju	0
Suma na kartici	2.160,00
Ograničenje na kartici	999.999.999.999,00
Datum isteka licence	30.04.2022.

Internet dostupan

Korisnik treba da sa vremena na vreme proveri da li je Internet dostupan. Ako u status prozoru opcije Internet dostupan piše "DA" onda znači da korisnik ima internet konekciju i broj paketa na čekanju bi trebao da uvek u tom slučaju bude nula (0) jer se sinhronizacija radi odmah po potpisivanju računa. Ako se i pored toga što je internet dostupan broj paketa povećava, korisnik treba da kontaktira tehničku podršku kako bi se proverilo koji je razlog porasta broja paketa na čekanju.

Ukoliko se desi da je status opcije Internet dostupan "NE", korisnik bez problema može da izdaje fiskalne račune ali će u tom slučaju broj paketa na čekanju da se povećava shodno broju izdatih računa u režimu rada bez internet konekcije, što je sasvim očekivano, jer usled prekida internet konekcije računi tj. paketi ne mogu da se pošalju ka serveru SUF-a.

Nakon što se internet konekcija ponovo uspostavi myLPFR bi posle nekog vremena trebao da pokrene proces sinhronizacije paketa sa serverom SUF-a i ovaj broj bi, posle nekoliko minuta, u ovisnosti od ukupnog broja paketa koji treba da se pošalju, trebao da ponovo dođe na nulu (0).

Ono na šta korisnik treba da obrati pažnju jeste da status Internet dostupan "NE" ne potraje duže od 5 dana jer će u tom slučaju da napravi prekršaj. Po zakonu svi izdati računi moraju da sinhronizuju sa serverom SUF-a najkasnije do 5 dana od datuma izdavanja računa.

Ako korisnik dođe u situaciju da se bliži ovom roku od 5 dana, pre isteka tog roka treba da odradi Lokalno isčitavanje, te da nakon što je iščitao pakete i snimio ih na prenosnu memoriju sa neke lokacije na kojoj ima internet konekciju odradi potrebne korake za prosleđivanje istih na server SUF-a.

Broj paketa na čekanju

Kao najbitnija stavka jeste opcija Broj paketa na čekanju. Ovaj broj bi uvek trebao da bude na nuli (0) ukoliko korisnik ima internet konekciju i ukoliko ne dođe do nekih drugih nepredviđenih problema u radu. Problemi mogu da budu razne prirode, od sporog računara (slab procesora, nedovoljno RAM memorije, problemi sa hard diskom), virusi na računaru, problematični čitač kartice i slično.

Ako korisnik primeti da ovaj broj raste neprestano, prvo što treba da uradi jeste da odradi restart samog myLPFR-a ili restart računara, kad mu to posao dozvoli, te da ponovo pokrene myLPFR i ESIR i da potom sačeka nekoliko minuta da se proces sinhronizacije paketa pokrene. Ukoliko korisnik primeti da broj paketa na čekanju i dalje raste tj. ne smanjuje se, potrebno je da o tome obavesti podršku za myLPFR kako bi se na vreme proverilo zašto dolazi do toga i kako bi se problem na vreme otklonio. U slučaju da korisnik ne odreaguje na vreme myOffice d.o.o. kao i distributeri myLPFR licenci (Partneri myOffice-a) ne preuzimaju odgovornost za eventualne posledice.

Suma na kartici

Treća stavka koju korisnik treba da prati jeste da se ova suma na kartici povremeno umanjuje ili resetuje skroz na nulu (0). Ova operacija umanjavanja ili resetovanja sume na kartici se odrađuje u intervalima koje određuje server SUF-a.

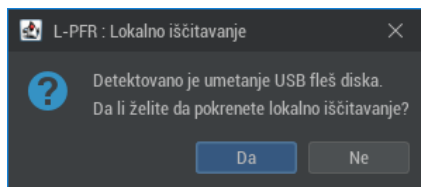
Kako ovaj deo funkcioniše? SUF server s vremena na vreme proverava sve pristigle pakete i proverava da li je sve u redu sa sinhronizacijom. Kada vidi da je npr. u jednom nizu stigao određen broj paketa i da nijedan paket nije preskočen tj. da nije došlo do problema u sinhronizaciji (proverava redne brojeve potpisanih računa i ne sme da dođe do situacije da je jedan broj u nizu preskočen) i nakon provere pristiglih paketa i potvrde da je sve u redu šalje informaciju za reset iznosa vrednosti ukupne sume računa koji su sinhronizovani i provereni u tom intervalu.

Bitno je da se ova suma konstantno umanjuje (možda 1 ili 2 puta u toku dana, sve zavisi od zauzeća SUF servera) a u nekom momentu će verovatno i biti nula (0).

Lokalno isčitavanje

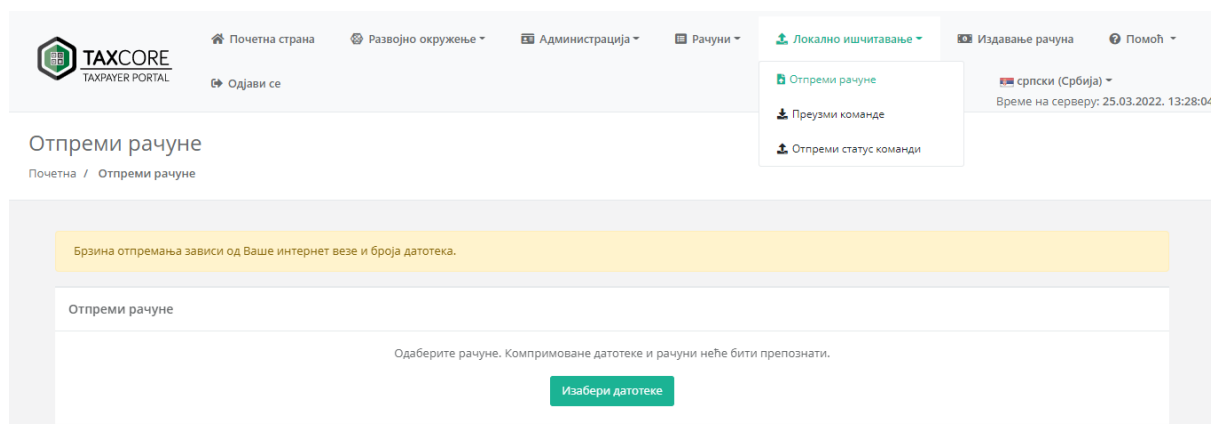
U slučaju da ste duži vremenski period bez internet veze (po zakonu računi moraju da se sinhronizuju sa Poreskom upravom najkasnije do 5 dana po izdavanju) onda je potrebno da odradite lokalno isčitavanje fajlova za sinhronizaciju. Lokalno isčitavanje je proces u kojem se fajlovi koji nisu sinhronizovani sa Poreskom upravom kopiraju na neku lokaciju vašeg računara (obično na neki USB flash ili neki drugi prenosni medij) i onda možete da odete na neku lokaciju gde imate pristup internetu, ulogujete se na portal Poreske uprave i direktno izvršite upload fajlova na server Poreske uprave.

Prilikom stavljanja eksterne memorije u računar, najčešće USB Flash diska ili eksternog hard diska, myLPFR će detektovati novi prenosni medij i ponuditi vam opciju lokalnog iščitavanja. Ako kliknete na dugme „DA“ pokrenućete proces lokalnog iščitavanja podataka na prenosni medij, u našem slučaju USB flash disk. Slika ispod.

Ako je vaš BE (pametna kartica) u čitaču kartica svi eventualno nesinhronizovani računi će se iščitati i iskopirati u root prenosnog medija u folder koji će se nazvati po vašem JID-u. Kada se iščitavanje završi dobićete obaveštenje o tome.

NAPOMENA: Proces upload-ovanja fajlova koje ste lokalno iščitili na server Poreske uprave je definisan od strane Poreske uprave i možete da pogledate na linku <https://tap.sandbox.suf.purs.gov.rs/Taxpayer> u sekciji Lokalno iščitavanje.

U slučaju lokalnog iščitavanja podataka korisnik je dužan da nakon što je podatke prebacio na eksternu memoriju vodi brigu da iste podatke ne zagubi, jer u slučaju da ih ne uploaduje direktno na SUF portal u roku predviđenom za to ili na neki drugi način zagubi podatke, dolazi do situacije da će SUF registrovati nedostatak računa i neće vam se resetovati iznos sume na kartici. U status prozoru je potrebno obraćati pažnju da se broj paketa na čekanju vraća na nulu ("0"). U slučaju prekida internet veze svi potpisani računi će povećavati ovu vrednost ali nakon ponovne uspostave internet veze i početka sinhronizacije sa serverom SUF-a vrlo brzo ova vrednost bi trebala da se smanjuje i dođe na nulu.

NAPOMENA: Jako je bitno da korisnik vodi računa o podacima tj. fajlovima koji se sinhronizuju u smislu da ih posle lokalnog iščitavanja ne zagubi ili ne ošteti. Takođe, korisnik je odgovoran ukoliko usled nepravilnog rukovanja računom, loše antivirus zaštite ili usled oštećenja na hardware-u računara (neispravan hard disk i slično) dođe do gubitka podataka.